

معاونت پژوهش، برنامه‌ریزی و سنجش مهارت
دفتر پژوهش، طرح و برنامه‌ریزی درسی

استاندارد آموزش شایستگی

پیاده سازی سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت OHSAS ۱۸۰۰۱ حرفه ای بر مبنای استاندارد

گروه شغلی مدیریت صنایع

کد ملی آموزش شایستگی

۲	۱	۴	۱	۴	۰	۳	۷	۰	۰	۵	۰	۰	۳	۱
ISCO-۰۸				سطح مهارت	شناسه گروه			شناسه شغل			شناسه شایستگی		نسخه	

۲۴۳۱-۳۷-۰۰۴-۱

تاریخ تدوین استاندارد : ۱۳۹۳/۸/۱

نظارت بر تدوین محتوا و تصویب : دفتر طرح و برنامه های درسی

کد ملی شناسایی آموزش شایستگی : ۱-۰۴-۳۷-۲۴۲۱

اعضاء کمیسیون تخصصی برنامه ریزی درسی رشته مدیریت صنایع :

علی موسوی

رامک فرح آبادی

زهرا میرزاده مدرسی

حوزه های حرفه ای و تخصصی همکار برای تدوین استاندارد آموزش شایستگی :

- گروه مدیریت سیستم ری

-

فرآیند اصلاح و بازنگری :

-

-

آدرس دفتر طرح و برنامه های درسی

تهران ، خیابان آزادی ، خیابان خوش شمالی ، نبش خیابان نصرت ، ساختمان شماره ۲ ، سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور ، پلاک

۹۷

تلفن ۶۶۵۶۹۹۰۷ - ۶۶۹۴۴۱۲۰

دورنگار ۶۶۹۴۴۱۱۷

آدرس الکترونیکی : Barnamehdarci @ yahoo.com

تهیه کنندگان استاندارد آموزش شغل شایستگی

ردیف	نام و نام خانوادگی	آخرین مدرک تحصیلی	رشته تحصیلی	شغل و سمت	سابقه کار مرتبط	آدرس ، تلفن و ایمیل
۱	داوود بهرامی	کارشناسی	مهندسی صنایع	مربی	۶ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۲	مهرداد پورموسوی	کارشناسی	مهندسی صنایع	کارشناس کنترل کیفیت	۶ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۳	زهرا میرزاده مدرسی	کارشناسی ارشد	مهندسی صنایع	کارشناس برنامه ریزی درسی	۱۰+ سال	تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۴						تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۵						تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۶						تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :
۷						تلفن ثابت : تلفن همراه : ایمیل : آدرس :

تعاریف :

استاندارد شغل :

مشخصات شایستگی ها و توانمندی های مورد نیاز برای عملکرد موثر در محیط کار را گویند در بعضی از موارد استاندارد حرفه ای نیز گفته می شود.

استاندارد آموزش :

نقشه ی یادگیری برای رسیدن به شایستگی های موجود در استاندارد شغل .

نام یک شغل :

به مجموعه ای از وظایف و توانمندی های خاص که از یک شخص در سطح مورد نظر انتظار می رود اطلاق می شود .

شرح شغل :

بیانیه ای شامل مهم ترین عناصر یک شغل از قبیل جایگاه یا عنوان شغل ، کارها ارتباط شغل با مشاغل دیگر در یک حوزه شغلی ، مسئولیت ها ، شرایط کاری و استاندارد عملکرد مورد نیاز شغل .

طول دوره آموزش :

حداقل زمان و جلسات مورد نیاز برای رسیدن به یک استاندارد آموزشی .

ویژگی کارآموز ورودی :

حداقل شایستگی ها و توانایی هایی که از یک کارآموز در هنگام ورود به دوره آموزش انتظار می رود .

کارروزی:

کارروزی صرفاً در مشاغلی است که بعد از آموزش نظری یا همگام با آن آموزش عملی به صورت محدود یا با ماکت صورت می گیرد و ضرورت دارد که در آن مشاغل خاص محیط واقعی برای مدتی تعریف شده تجربه شود.(مانند آموزش یک شایستگی که فرد در محل آموزش به صورت تئوریک با استفاده از عکس می آموزد و ضرورت دارد مدتی در یک مکان واقعی آموزش عملی ببیند و شامل بسیاری از مشاغل نمی گردد.)

ارزشیابی :

فرآیند جمع آوری شواهد و قضاوت در مورد آنکه یک شایستگی بدست آمده است یا خیر ، که شامل سه بخش عملی ، کتبی عملی و اخلاق حرفه ای خواهد بود .

صلاحیت حرفه ای مربیان :

حداقل توانمندی های آموزشی و حرفه ای که از مربیان دوره آموزش استاندارد انتظار می رود .

شایستگی :

توانایی انجام کار در محیط ها و شرایط گوناگون به طور موثر و کارا برابر استاندارد .

دانش :

حداقل مجموعه ای از معلومات نظری و توانمندی های ذهنی لازم برای رسیدن به یک شایستگی یا توانایی که می تواند شامل علوم پایه (ریاضی ، فیزیک ، شیمی ، زیست شناسی) ، تکنولوژی و زبان فنی باشد .

مهارت :

حداقل هماهنگی بین ذهن و جسم برای رسیدن به یک توانمندی یا شایستگی . معمولاً به مهارت های عملی ارجاع می شود .

نگرش :

مجموعه ای از رفتارهای عاطفی که برای شایستگی در یک کار مورد نیاز است و شامل مهارت های غیر فنی و اخلاق حرفه ای می باشد .

ایمنی :

مواردی است که عدم یا انجام ندادن صحیح آن موجب بروز حوادث و خطرات در محیط کار می شود .

توجهات زیست محیطی :

ملاحظات است که در هر شغل باید رعایت و عمل شود که کمترین آسیب به محیط زیست وارد گردد.

نام استاندارد آموزش شایستگی:	
پیاده سازی سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای (OHSAS) بر مبنای استاندارد ۱۸۰۰۱ OHSAS	
شرح استاندارد آموزش شایستگی :	
این استاندارد در حوزه صنایع مدیریت است که فراگیر از گذراندن آن سیستمی، توانایی درک روش شناسی PDCA ، توانایی طراحی اهداف ایمنی و بهداشت شغلی سازمان، توانایی طراحی نقشه راه دستیابی به اهداف ایمنی و بهداشت شغلی سازمان ، توانایی اجرای مستندات مورد نیاز سیستم و ممیزی و بازنگری سیستم را بر اساس استاندارد ۱۸۰۰۱ OHSAS فرا می گیرد.	
ویژگی های کارآموز ورودی :	
حداقل میزان تحصیلات : کاردانی رشته های ایمنی صنعتی، بهداشت حرفه ای ، صنایع حداقل توانایی جسمی و ذهنی : داشتن سلامت کامل جسمانی و روانی مهارت های پیش نیاز : ندارد	
طول دوره آموزش :	
طول دوره آموزش	: ۸۴ ساعت
- زمان آموزش نظری	: ۳۶ ساعت
- زمان آموزش عملی	: ۴۸ ساعت
- زمان کارورزی	: - ساعت
- زمان پروژه	: - ساعت
بودجه بندی ارزشیابی (به درصد)	
- کتبی :	۲۵%
- عملی :	۶۵%
- اخلاق حرفه ای :	۱۰%
صلاحیت های حرفه ای مربیان :	
لیسانس مهندسی صنایع ، ایمنی صنعتی ، بهداشت حرفه ای با حداقل ۳ سال سابقه کار مرتبط.	

* تعریف دقیق استاندارد (اصطلاحی) :

استاندارد مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای ۱۸۰۰۱ OHSAS دارای الزاماتی است با هدف کاهش ریسک در سازمان تدوین شده است ۱۸۰۰۱ OHSAS قصد دارد تا به موضوعات ایمنی و بهداشت حرفه ای اشاره نماید نه ایمنی محصول و خدمات .

* اصطلاح انگلیسی استاندارد (و اصطلاحات مشابه جهانی) :

Occupation of Health And safety OH&s- ms management system

سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت حرفه ای (شغلی)

* مهم ترین استانداردها و رشته های مرتبط با این استاندارد :

-مدیر تضمین کیفیت

-طراحی سیستم یکپارچه مدیریت

* جایگاه استاندارد شغلی از جهت آسیب شناسی و سطح سختی کار :

الف : جزو مشاغل عادی و کم آسیب طبق سند و مرجع

ب : جزو مشاغل نسبتاً سخت طبق سند و مرجع

ج : جزو مشاغل سخت و زیان آور طبق سند و مرجع

د : نیاز به استعلام از وزارت کار

استاندارد آموزش شایستگی

- کارها

ردیف	عناوین
۲	تدوین خط مشی ایمنی و بهداشت شغلی
۳	طراحی اهداف برنامه های ایمنی و بهداشت
۴	طراحی سیستم مدیریت بر منابع پویا، متناسب با الزامات استاندارد ۱۸۰۰۱ OHSAS
۵	ارزیابی ریسک های ایمنی و بهداشت سازمان
۶	طراحی فرآیند پایش عملکرد سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی
۷	طراحی فرآیندهای ممیزی، بازنگری سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت
۸	
۹	
۱۰	
۱۱	
۱۲	
۱۳	
۱۴	
۱۵	

استاندارد آموزش
- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۶	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
میز صندلی وایت برد خودکار کاغذ ماژیک مستندات یک سازمان				دانش :
			۲	- الزامات استاندارد OHSAS ۱۸۰۰۱-۲۰۰۷
			۲	- دامنه کاربرد سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی
			۲	- اصول و الزامات خط مشی ایمنی و بهداشت شغل
				-
				مهارت :
		۴		- تدوین سند خط مشی ایمنی و بهداشت شغلی سازمان
		۲		- بررسی قابلیت و اجرای خط مشی توسط پرسنل
				-
				نگرش :
				- تدوین سند خط و مشی ایمنی و بهداشت سازمان
				-
				ایمنی و بهداشت :
			-	
			-	
			توجهات زیست محیطی :	
			-	
			-	

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۸	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
میز				دانش :
صندلی			۲	- روش‌های هدف‌گذاری
وایت برد			۱	- اهداف خرد و کلان سازمان
خودکار			۱	- فرآیندهای اصلی سازمان
کاغذ				مهارت :
ماژیک				- تعیین فرآیندهای اصلی سازمان با تمرکز بر ابعاد ایمنی و بهداشت فرآیندی
مستندات یک سازمان		۴		- تدوین اهداف و برنامه‌های ایمنی و بهداشت
				-
				-
				نگرش :
				- حفظ هماهنگی بین برنامه‌ها و اهداف تعیین شده
				-
				ایمنی و بهداشت :
				- رعایت ارگونومی
				-
				توجهات زیست محیطی :
				- ندارد
				-

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۳۴	۲۴	۱۰	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
میز صندلی واپت برد خودکار کاغذ ماژیک مستندات یک سازمان				دانش :
			۲	- منابع سازمان
			۲	- سیستم های ارتباطی سازمان
			۲	- اصول مستند سازی سیستم
			۴	- شرایط بحرانی و شیوه مقابله با آن
				مهارت :
		۳		- تدوین سند شرح شغل با رویکرد ایمنی و بهداشت
		۴		- تدوین روش اجرایی مستندسازی سیستم
		۳		- ترسیم فرآیندهای ارتباطی سازمان
		۴		- تدوین سناریو شیوه عملکرد در شرایط بحران
				نگرش :
				- تدوین مستندات بر اساس شرایط واقعی سازمان
				-
				ایمنی و بهداشت :
			- رعایت ارگونومی	
			-	
			توجهات زیست محیطی :	
			- ندارد	
			-	

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۴	۸	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
میز صندلی وایت برد خودکار کاغذ ماژیک مستندات یک سازمان				دانش :
			۲	- انواع ریسک ها
			۴	- انواع روش های ارزیابی ریسک
				-
				-
				مهارت :
		۶		-تدوین روش و فرآیند شناخت و ارزیابی ریسک برای سازمان
		۶		-شناسایی و ارزیابی ریسک سامان
				-
				-
				نگرش :
				-دقت در شناخت ریسک های واقعی
				-
			ایمنی و بهداشت :	
			-رعایت ارگونومی	
			-	
			توجهات زیست محیطی :	
			-ندارد	
			-	

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۰	۶	۴	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
میز صندلی وایت برد خودکار کاغذ ماژیک مستندات یک سازمان				دانش :
			۲	- انواع شاخص ها
			۱	- شیوه های شاخص گذاری
			۱	- اهمیت پایش عملکرد بر مبنای شاخص های سیستم
				-
				مهارت :
		۳		- تدوین شاخص های عملکرد سیستم مدیریت ایمنی و بهداشت شغلی
		۳		- تدوین رویه فرآیند پایش عملکرد سیستم
				-
				-
				نگرش :
				- تدوین شاخص های کاربردی و موثر در سازمان
				-
			ایمنی و بهداشت :	
			- رعایت ارگونومی	
			-	
			توجهات زیست محیطی :	
			- ندارد	
			-	

استاندارد آموزش

- برگه‌ی تحلیل آموزش

	زمان آموزش			عنوان :
	جمع	عملی	نظری	
	۱۲	۶	۶	
تجهیزات ، ابزار ، مواد مصرفی و منابع آموزشی	دانش ، مهارت ، نگرش ، ایمنی توجهات زیست محیطی مرتبط			
میز صندلی وایت برد خودکار کاغذ ماژیک مستندات یک سازمان				دانش :
			۲	- اصول ممیزی
			۲	- شیوه گزارش نویسی
			۲	- اصول بازنگری سیستم
				-
				مهارت :
		۳		- تدوین فرآیندهای ممیزی سیستم
		۳		- تدوین فرآیند بازنگری سیستم
				-
				-
				نگرش :
	- تدوین فرآیند بر اساس ساختار سازمان			
	- استفاده از نتایج ممیزی ها برای بازنگری سیستم			
ایمنی و بهداشت :				
- رعایت ارگونومی				
-				
توجهات زیست محیطی :				
- ندارد				
-				

- برگه استاندارد تجهیزات

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	رایانه مربی	حداقل P4 با Spc : ۱G RAM ,۲۵۶ MVGA ,LCD۱۵, DVDRW, CPU ۲,۶۶ Dual Core	۱ عدد	
۲	دیپتا پرژکتور و پرده مربوطه	DP:۲۰۰۰ lumens Sc: ۱,۴*۲,۴ m	۱ عدد	
۳	میز و صندلی مربی	صندلی گردان Dim Desk : ۱*۱,۶ m	۱ عدد	
۴	میز و صندلی کارآموز	صندلی دسته دار دانشجویی	۱۵ عدد	
۵	تخته وایت برد	Dim Board: ۱,۴*۲,۴ m	۱ عدد	
۶	تخته پاک کن	فومی	۱ عدد	

توجه :

- تجهیزات برای یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر در نظر گرفته شود .

- برگه استاندارد مواد

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
۱	کاغذ	A4 ۷۰ or ۸۰ gr	۱ بسته	۵۰۰ عددی
۲	ماژیک	وایت برد و معمولی در چهار رنگ مشکی، قرمز ، آبی و سبز	۸ عدد	از هر رنگ ۲ عدد
۳	نوشت افزار	خودکار آبی، مشکی، قرمز، سبز	۲۰ عدد	از هر رنگ ۱ عدد به ازای هر سه نفر

توجه :

- مواد به ازاء یک نفر و یک کارگاه به ظرفیت ۱۵ نفر محاسبه شود .

- برگه استاندارد ابزار

ردیف	نام	مشخصات فنی و دقیق	تعداد	توضیحات
	ندارد			

توجه :

- ابزار به ازاء هر سه نفر محاسبه شود .

- منابع و نرم افزار های آموزشی (اصلی مورد استفاده در تدوین و آموزش استاندارد)

ردیف	عنوان منبع یا نرم افزار	مؤلف	مترجم	سال نشر	محل نشر	ناشر یا تولید کننده
۱	BSOHAS ۱۸۰۰۱ Occupational Health and safety					
۲	قوانین و مقررات HSE	محمد رضا بنیس / غزاله منجیلی		۱۳۹۰		فن آوران

- سایر منابع و محتواهای آموزشی (پیشنهادی گروه تدوین استاندارد) علاوه بر منابع اصلی

ردیف	نام کتاب یا جزوه	سال نشر	مؤلف / مولفین	مترجم / مترجمین	محل نشر	ناشر	توضیحات

فهرست سایت های قابل استفاده در آموزش استاندارد

ردیف	عنوان
۱	
۲	
۳	
۴	
۵	

فهرست معرفی نرم افزارهای سودمند و مرتبط

(علاوه بر نرم افزارهای اصلی)

ردیف	عنوان نرم افزار	تهیه کننده	آدرس	توضیحات
	-			